

Iwona Dąbrowska

Radzikowo Stare, gm. Czerwińsk, woj. płockie

Informator Archeologiczny : badania 10, 230-231

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przedmioty i ozdoby metalowe m.in. siekiera, sierp, sprzączki do pasa. Prace wykopaliskowe w obrębie tego obiektu będą trwać do końca listopada 1976 r.

Badania będą kontynuowane.

RADZIKOWO STARE, gm. Czerwińsk
woj. płockie

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Zakład Epoki
Metali w Warszawie

Badania prowadziła mgr Iwona Dąbrowska wespół z ekipą Muzeum Narodowego w Prilepie w ramach polsko-jugosłowiańskiej umowy. Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Grodzisko w Radzikowie zwane "Gaikiem" położone jest na północnym krańcu wsi, w odległości około 400 m na północny zachód od kościoła. Wzniesione na naturalnym wzniesieniu morenowym posiada w profilu kształt ściętego stożka; w planie dość regularne, owalne o rozmiarach 40 x 60 m. Oś dłuższa obiektu zorientowana jest z niewielkim odchyleniem po linii wschód-zachód.

Wykopy badawcze założono wzdłuż osi wschód-zachód przez środek grodziska w celu uzyskania podłużnego profilu obiektu. Przekopano łącznie powierzchnię 132 m². Uchwycono na całej długości wykopów pod warstwą ziemi ornej mniej lub bardziej intensywnej warstwę wczesnośredniowieczną. Warstwa ta charakteryzowała się ciemno-szarym zabarwieniem jakby spopielałym, ze śladami spalenizny oraz licznymi kamieniami polnymi i lupanymi. Zagłębiając się soczewkowato, w zachodniej części obiektu tworzyła rodzaj "rowu", usytuowanego na koronie wału równoległego do jego biegu, nie zawierającego jednak materiału zabytkowego.

We wschodniej partii grodziska w wykopach IV i V założonych na koronie wału zlokalizowano analogiczny "rów", palenisko oraz miejsca palenia ognisk ze skupiskami spalonych bierwion drewnianych. Inwentarz ruchomy tych obiektów stanowiły nieliczne fragmenty naczyń wczesnośredniowiecznych. W wykopie IV zlokalizowano ponadto warstwę starożytnego humusu oraz nakładający się na nią sztuczny nasyp, wykonany najpewniej w okresie wczesnośredniowiecznym, w celu poszerzenia w kierunku wschodnim powierzchni grodziska o około 5 m.

Szczegółowa analiza układu warstw oraz zjawisk kulturowych odkrytych w bieżącym roku na grodzisku w Radzikowie wespół z wynikami badań sondażowych przeprowadzonych na tym stanowisku w latach 1965 i 1968, pozwalają na wstępną interpretację badanego obiektu. Opisane wyżej zagadkowe "rowy", palenisko, miejsca palenia ogni w połączeniu ze szczególnie wyeksponowanym położeniem wzgórza /wysokością swoją dominującego nad okolicą/, przy prawie zupełnym braku materiału zabytkowego, pozwalają przypuszczać, iż mamy tu do czynienia z miejscem kultu pogańskiego z okresu wczesnego średniowiecza, od VII do IX w.

RASZEWY, gm. Żerków
woj. kaliskie
Stanowisko 2

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Zakład Archeologii
Wielkopolski
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Wojciech Smigielski. Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Grodzisko i osada z VII-VIII w.n.e. Nieliczny materiał z XIII w.

Przeprowadzono badania weryfikacyjne na grodzisku w Raszewach. Celem było ustalenie rodzaju i chronologii tego obiektu. W 1912 r. obserwacje poczynione przez dr. E. Blumego stwierdziły istnienie tu fosy około 5 m szerokiej i 1 m głębokiej oraz resztki zwęglonych konstrukcji drewnianych wału. Dr J. Kostrzewski w r. 1915 stwierdził istnienie pod warstwą wczesnośredniowieczną warstwy kultury łużyckiej. Grodzisko położone jest na jednym z suchych, niewysokich wzniesień wśród łąk, w dolinie Lutyni, jest w znacznej części zniszczone niwelacją wzgórza. Wzgórek ma obecnie kształt nieregularnego prostokąta o wymiarach około 75 x 100 m. Jest przecięty głębokim rowem, zapewne melioracyjnym., wyniesiony jest ponad łąki o około 80-120 cm. Samo grodzisko zachowane jedynie w zachodniej połowie, a silnie zniwelowane, w środkowo-wschodniej części wzgórza. Jego średnica, liczona od zewnętrznej krawędzi fosy, wynosi około 50-55 m.

Wobec zupełnie zmienionej i zatartej morfologii obiektu badano go przy pomocy 22 wykopów sondażowych różnych wymiarów. Chodziło zwłaszcza o dokonanie rekonstrukcji powierzchni grodziska. W wykopach I-III wytyczonych wzdłuż osi wschód-zachód obiektu stwierdzono istnienie tylko jednej warstwy osadniczej /25-30 cm/, słabo nasyczonej materiałem ruchomym. Odkryto tu /wykop I/ także jedną jamę. W wykopie IV zlokalizowanym na tej samej osi, ujawniono silnie zniszczone frag-